

Jari Sillanpää

(syntynyt 16.8.1965 Ludvikassa Ruotsissa)

Suomalaiset rakastavat Jari Sillanpäättä.
Hän on taitava tangon ja iskelmän laulaja.
Vielä suurempi syy hänen suosioonsa on se,
että hän rakastaa yleisöään
ja osaa näyttää sen.

Hän on Tangokuningas vuodelta 1995,
mutta kerran hän oli pilkattu koulupoika,
silmälasipäinen pullero, jota kaikki kiusasivat.

Kun Jari Sillanpäästä tuli tangokuningas,
hän puhkesi itkuun.
Se itku kertoi, miltä tuntui vihdoinkin onnistua
vuosien yrittämisen jälkeen.

Jarin suosio on sen jälkeen ollut valtava.
Hän kerää tanssipaikoille
vieläkin kaksi kertaa enemmän
yleisöä kuin muut tähdet.
Jarin ensimmäistä levyä
nimeltään *Jari Sillanpää*,
on myyty 245 000 kappaletta.
Levymyynti on myöhemmin tasaantunut,
mutta edelleen Jari on suomalaisten
vahvoja levysuosikkeja.

Ludvika, Ruotsi, 1960- ja 1970-luku

Jari Veikko Sillanpää syntyi Ruotsissa,
Ludvikassa 16.8.1965.

Jarin vanhemmat ovat suomalaisia,
Ruotsiin töihin lähteneitä siirtolaisia.

Jarin äiti Raija huomasi jo varhain,
että Jari on musikaalinen.

Jari oli myös vilkas ja
tanssi twistiä jo yksivuotiaana.

Isosisko Sarin kanssa hän koetteli
usein vanhempiansa hermoja.

Sari on vain 11 kuukautta veljeään vanhempi,
joten sisarukset olivat hyvin läheisiä
– ja tappelivat yhtenään.

Kouluiässä Jarin elämä oli vaikeaa.

Hän oli pulska poika
ja käytti vahvoja silmälaseja.

Sen lisäksi hän oli suomalainen,
vaikka puhuikin ruotsia hyvin.

Häntä kiusattiin.

Kiusaaminen loppui vasta siihen,
kun äiti neuvoi lyömään takaisin.

Kerran Jari raivoissaan
kävi kiusaajiensa kimppuun.

Sen jälkeen häntä ei enää kiusattu.

Jari ei silti unohda koskaan koulukiusaamista.

Häntä kiusattiin vuosikaudet,
ja sellainen jättää jälkensä.

Kotona Jari pisti vahingon kiertämään.

Sari sai kärsiä jatkuvasta kiusanteosta,
mutta osasi itsekin kiusata veljeään.

Kerran hän väitti,
että Jarille on kasvamassa naisen tissit.
Jari uskoi, pyöreä poika kun oli,
ja siskon mielestä hyväuskoinen.
Sari on muistellut, että Jari oli
"herttainen pyöreä pallo,
joka uskoi kaikki valheeni".
Viimein Jari meni äidille
itkemään tissien kasvua.
Äiti arvasi heti, että Sari oli asialla,
ja Sari sai kurituksen.

Koululaisena Jari lauloi kuorossa
ja harrasti uintia vakavissaan.
Tangoja hän ei laulanut –
eikä niistä juuri mitään tiennytkään.
Luonteeltaan Jari oli kiltti ja touhukas.
Raimo-isän mielestä Jari on aina
halunnut esiintyä.
Äiti epäilee, että Jari on
"turhan villi sekoitus venäläistä,
suomalaista ja ruotsalaista sykettä",
sillä Jarin äidin äidin suku on Venäjältä.

Onnenetsijä

Koulun jälkeen Jari ei oikein tiennyt,
mihin olisi ryhtynyt.
Hän haaveili lääkärin ammatista.
Mutta kun hän luki kurssivaatimuksia
yliopistoon, hän tajusi,
ettei ala ole häntä varten.
Suku oli jo kauan ollut sitä mieltä,
että Jarista on vain haaveilijaksi.

Armeijan jälkeen Jari lähti Espanjaan.
Hänen piti aloittaa siellä mallin ura.
Jari oli kuitenkin liian pyöreäkasvoinen
ja liian nuoren näköinen.
Jari odotti upeaa uraa mallina
ja kulutti rahaa aivan liikaa.
Hän hankki kalliin asunnon
ja osti uuden auton.

Nolosti kuitenkin kävi.
Mallin töitä ei tarjottukaan paljon.
Lopulta Jarin autoon murtauduttiin
ja sieltä varastettiin kaikki tavarat.
Jari joutui ajamaan autolla kotiin
Ruotsiin ilman rahaa.
Äiti oli jo kovasti kaivannut Jaria
ja pyytänyt häntä moneen kertaan kotiin.

Kun Jari viimein palasi,
hän palasi tuhlaajapoikana ja joutui
lainaamaan äidiltä rahat auton maksuun.
Myöhemmin Jari maksoi äidille
kaiken takaisin.

Seuraavaksi Jari lähti ravintola-alalle.
Hän oli hetken Karibian laivalla,
jossa työolot olivat huonot.
Hän päätyi Suomen ja Ruotsin väliä kulkevalle
Silja Linen autolautalle baarimestariksi.
Ravintola-alalla kului kaikkiaan
yhdeksän vuotta.

Jarilla on aina ollut paljon ystäviä.
Hän pitää ihmisistä ja hänestä pidetään.
Myös Ruotsin laivalla Jari vietti
hulvatonta seuralämää.
Hän hassutteli mielellään baarimikkona
ja lauloi usein karaokea laivassa.

Jarin ansiosta suomalaiset
alkoivat juoda salmiakkikossua.
Jari ja hänen ystävänsä alkoivat pohtia,
millä karkilla voitaisiin maustaa viinaa.
He keksivät kokeilla Turkinpippuri-salmiakkaa,
ja menestysjuoma oli syntynyt.

Oppivuodet

Jarin mielessä oli jo monta vuotta ollut haave:
hän haluaa tangokuninkaaksi Suomeen.
Haave syntyi jo Tangomarkkinoiden
alkuaikana, 1980-luvun puolivälissä.
Jari oli mummolan televisiosta nähnyt,
mitkä ovat Tangomarkkinat.
Tangokuninkaan valinta jäi
hänen mieleensä.

Jari haaveili suuresta orkesterista,
upeasta esiintymispuvusta
ja hienosta yleisöstä.
Sitä kaikkea Tangomarkkinoiden
huipentuma, tangolaulukilpailu,
merkitsi.

Vuonna 1985 alkaneet Tangomarkkinat
ovat nykyisin Suomen suurimpia yleisöjuhlia.
Heinäkuussa Seinäjoelle kerääntyy
joka vuosi noin 100 000 ihmistä
nauttimaan tangosta ja juhlahumusta.
Tangomarkkinoiden tangolaulukilpailu
on merkinnyt monelle laulajalle
menestyksen alkua.
Seinäjoelta ovat ponkaisseet huipulle
esimerkiksi Teuvo Oinas,
Arja Koriseva ja Eija Kantola.

Jari Sillanpää tiesi, että tangokuninkuus
olisi loistava tie huipulle.

Keväällä 1993 Jari osallistui
tangolaulukilpailun alkukarsintoihin
Ruotsissa.
Hän oli vielä aloittelija tangolaulajana
ja jännitti hirveästi.
Tangoista hän tiesi vain *Satumaan*.
Sen hän oli opetellut Ruotsin-laivan
karaokebaarissa.
Ennen tangokarsintoja
Jari osti Reijo Taipaleen levyn.
Siitä hän opetteli,
millaista on suomalainen tango.

– Olin ankarasti vatsa kuralla,
kun minut kutsuttiin lavalle,
Jari on muistellut ensimmäistä
tangokarsintaansa.

Videokamera kuvasi koko ajan.
Jari jännitti niin,
että häneen iski "käsilaukkutauti".
Kun laulajalla on käsilaukkutauti,
hän pitää vasenta kättään typerästi koukussa,
niin kuin siinä olisi käsilaukku.
Kaikesta huolimatta Jari voitti osakilpailun
ja pääsi loppukarsintaan Raisioon.

Siellä valittiin parhaat
loppukilpailuun Seinäjoelle.
Karsinnassa Jari pääsi
kahdenkymmenen parhaan joukkoon,
mutta se ei riittänyt.
Vielä kymmenen karsittiin joukosta pois,
heidän joukossaan Jari Sillanpää.

Ensin Jari pettyi syvästi.
Hän kuitenkin tointui nopeasti
ja päätti yrittää vielä lujemmin
seuraavana vuonna.

Jari alkoi opiskella laulua tosissaan.
Kouluaikoinaan hän oli oppinut
joitain asioita laulamisesta jo kuorossa.
Nyt hän haki lisäoppia
Nilsin pop-jazz-leiriltä.
Siellä oli opettajana Maija Hapuoja,
kuuluisa laulaja.
Maija Hapuoja huomasi Jarin lahjat.
Hän on sanonut,
että Jari Sillanpäällä oli
"terve, puhdas ja vahva ääni,
tarkka nuottikorva ja nopeat hoksottimet
ja hyvä rytminkäsittelytaito".

Mitä muuta voi laulajalta vaatia?

Ensi kertaa loppukilpailussa

Jari meni seuraavana vuonna
varmuudeksi kolmeen alkukarsintaan,
jotta voittaisi edes yhden
ja pääsisi Raison loppukarsintaan.
Hän voitti kaikki kolme karsintaa.
Loppukarsinnassa hän oli jo aika rento,
mutta liika rentous kostautui:
Jari unohti viimeisen säkeistön sanat
laulaessaan *Tangokavaljeeria*.
Hätäntyneenä hän liikehti
oudosti ja oli varma, että putoaa
pois loppukilpailusta.
Jarin kävi kuitenkin hyvin.

Tuomaristo antoi virheet anteeksi,
ja Jari pääsi kesän 1994
tangokuninkuusfinaaliin.

Heinäkuussa Tangomarkkinoilla
Jari luotti itseensä.
Kun kilpailussa arvottiin,
mitä lauluja finaalissa lauletaan,
Jaria onnisti.
Hän sai kilpailukappaleeseen
*Lago Maggiore*n ja oli tyytyväinen.
Sen hän halusikin.
Sinä vuonna Sauli Lehtonen
oli selvä ennakkosuosikki,
mutta Jari elätti toivoa yllätysvoitostaan.

Kilpailun alku sujui hyvin.
Ennen ratkaisevaa viimeistä päivää
Jari valvoi koko yön,
harjoitteli laulujaan
ja poltti tupakkaa.
Aamulla ääni oli surkeassa kunnossa.
Jari kauhistui.
Jarin tahto voittaa oli valtava
ja pelko häviämisestä yhtä suuri.

Apuun tuli Seppo Kulmala,
Auraviihteen toimitusjohtaja.
Hän oli jo aiemmin huomannut
Jarin lahjat ja oli kannustanut tätä.
Seppo soitti haitaria, Jari lauloi.
Pelko katosi, ääni kulki taas,
ja Jari oli valmis finaaliin.

Jari tunsu, että kaikki meni hienosti.
Hän lauloi *Lago Maggiore*n hyvin.
Toinen kappale, *Kasvot väkijoukossa*
ei tosin mennyt yhtä hyvin.
Jari toivoi silti yhä voittoa.

Sitten tuomaristo julisti pisteet:
Jari Sillanpää 57,
Henri Hurme 67 ja
Sauli Lehtonen 67 pistettä.

Tuomariston puheenjohtajan äänellä
Sauli Lehtonen valittiin tangokuninkaaksi.
Henri Hurme jäi harmittelemaan
niukkaa tappiota.

Jari Sillanpää oli lyöty.
Hän tiesi, että Sauli Lehtonen oli loistava.
Mutta että ero oli kymmenen pistettä!

Kohti kuninkuutta

Syksyllä Jari oli masentunut.
Hän ei jaksanut harjoitella laulamista.
Hän ei innostunut työstään.
Kaikki oli ankean harmaata.
Onneksi Jari on mieleltään nopea:
masennus vaihtui pian uuteen intoon.
Talvella kaikki alkoi tuntua paremmalta.
Hän päätti yrittää tangokuninkaaksi
vielä kerran.

Hän kiersi keikoilla ja alkoi pitää siitä.
Hän on kertonut:
– Keikoilla havaitsin,
että tämähän on kivaa touhua.
Tätä minä tahdon: esiintyä ihmisille.
Päätin yrittää vielä kerran.

Silti Jarin usko itseensä ei ollut kovin vahva.
Hän ilmoittautui tangokarsintaan Turkuun.

Sitten hän kuuli, että myös edellisen vuoden
tangoprinssi Henri Hurme oli
tulossa samaan karsintaan.
Jarin maailma musteni.
Hän pelkäsi,
että hän häviää jo karsinnassa.
Hän valvoi kaksi vuorokautta ja suri.
Sitten hän taas kokosi itsensä ja päätti yrittää.
Lopulta Henri Hurme ei edes tullut karsintaan.
Jari pääsi loppukarsintaan.

Jari oli kärsimätön.
Hän ei jaksanut opiskella laulua.
Hän halusi vain yhtä asiaa: voittoa.

Keväällä Raison karsinnassa
Jarista näkyi,
että hän vihdoinkin luotti itseensä.
Hän oli jopa ylimielinen.
Hän ei kuulostanut enää aidolta.
Laulaminen sujui ulkonaisesti hyvin,
mutta mukana ei ollut tunnetta.

Onneksi Jarilla oli hyviä ystäviä,
jotka muistuttivat,
että Jari ei ole vielä mitään.
Tangokuningas Risto Niemelä varoitti,
että ylimielisyys näkyy.

Niin Jari jälleen kerran kokosi itsensä
haukkumisten jälkeen.
Karsinta sujui loistavasti.
Sen juontaja Heikki Hietamies
sanoi myöhemmin:
– Tiesin, että siinä seisoo tuleva kuningas.
Siinä vaiheessa, kun yleisö pomppasi pystyyn
antamaan raikuvat aplodit. Seisaaltaan.

Tangokuningas

Kun Jari matkusti Seinäjoen tangofinaaliin,
hän oli jo selvä ennakkosuosikki.
Hän oli kehittynyt paljon laulajana
ja saanut kokemusta esiintyjänä.
Jari kuitenkin pelkäsi tuomaristoa.
Hänellä oli sellainen luulo,
että häntä pidetään ruotsalaisena
eikä hän voi menestyä Suomessa.

Jari turvautui sukulaisiinsa.
Hän oli Seinäjoella isänsä,
äitinsä ja siskonsa kanssa.
He asuivat asuntovaunussa.
Jari katseli, kun Tangomarkkinoita
rakennettiin.
Hän piiloutui asuntovaunuun,
kun vain pystyi
ja haki suvun turvasta rauhaa.

Jari jännitti kilpailussa
ja tunsi, että laulaminen ei suju.
Hän tunsi itsensä kömpelöksi.
Vasta viimeinen kilpailukappale *Eron hetki*
sai hänet vapautumaan.

Kun Jarille annettiin lopulta pisteet,
tuomarit nostivat jännitystä:
ensin kolme tuomaria nosti numeronsa
näkyviin.
Kun yleisö näki täydet kympit, se kohahti.
Kohta loput neljä tuomaria
näyttivät numeronsa, nekin täysiä kympejä,
ja yleisö ratkesi riemuun.
Kaikki tuomarit antoivat Jarille täyden kympin.
Se oli täydellinen huippusuoritus.

Ja Jari alkoi itkeä.

Tangokuningattareksi kruunattiin
Marita Taavitsainen,
joka jäi vähän Jarin varjoon.
Vasta neljä vuotta myöhemmin
Maritasta tuli kansansuosikki,
kun hän voitti Syksyn Sävelen
kappaleella *Andre*.
Marita ja Jari ovat hyviä ystäviä.
He ovat samanlaisia,
sydämellisiä hulluttelijoita.

Tangokuninkaana Jari
joutui niin kovaan pyöritykseen,
ettei osannut sitä etukäteen arvata.

Satulinna

Tangokuninkaan elämä on kulunut
kuumeisessa työnteossa.
Jari on tehnyt levyjä,
kiertänyt lavoilla ja konserttisaleissa
ja on välillä väsynyt täysin.
Hänen tekemisistään on kirjoiteltu:
milloin keikkapalkkioiden mahtavuudesta,
milloin äänen ongelmista.

Jarin kiltteys on välillä ollut hänelle rasite.
Hän ei osaa sanoa "ei"
innokkaille ihailijoilleen.
Toisaalta fanit ovat työn suola
ja tarkoitus, toisaalta välillä
tangokuningaskin tarvitsee omaa rauhaa.

Jo ennen tangokuninkuutta
alettiin työstää singlelevyä.
Jari halusi, että Jukka Kuoppamäki
tekee hänelle laulun.

Jari on aina ihaillut Jukka Kuoppamäkeä,
joka on säveltänyt paljon.
Tunnetuin Jukka Kuoppamäen laulu
on ehkä *Sininen ja valkoinen*.

Jari soitti Jukka Kuoppamäelle
ja kysyi, olisiko tällä laatikon pohjalla
jotain vanhaa laulua valmiina.
Jukan vaimo Sirpa vastasi puhelimeen.
Hän loukkaantui kysymyksestä:
Jukka Kuoppamäki ei tee pöytälaatikkoon,
vaan tekee lauluja tosissaan.
Jari oli niin vaatimaton,
ettei uskaltanut pyytää sävellystä itselleen.
Sen hän kuitenkin pian sai:
toistaiseksi suurimman hittinsä *Satulinna*.
Kuoppamäki kirjoitti sanat ja sävelen,
Kassu Halonen teki sovituksen.

Jari on päässyt työskentelemään
Suomen eturivin muusikoiden
ja sanoittajien kanssa.
Kassu Halonen on ollut
sovittajana hänen levyissään,
sanoittajina muiden muassa Vexi Salmi
ja Hector.

Tammikuussa 1996 Jari julkaisi
ensimmäisen albuminsa.
Siitä tuli kultalevy kymmenessä päivässä,
platinaa se myi kuudessa viikossa.

Kun levyä on myyty 20 000 kappaletta,
se on kultalevy
Platinallevyyn tarvitaan 40 000 myytyä levyä.

Näin nopeasti kukaan muu ei
ole saanut platinal levyä.

Menestyksellä on hintansa.
Jari on välillä pitänyt taukoa keikkailussa.
Joulukuussa 1997 hän väsähti
kerta kaikkiaan
ja peruutti kaikki tiedossa olevat keikkansa.
Myöhemminkin on välillä tullut pakkotaukoja,
sillä kukaan ei jaksanut jatkuvasti keikkailla
viisi tai kuusi iltaa viikossa
ja ajaa pitkiä keikkamatkoja.

Lokakuu 1999

Lokakuussa 1999 Jari Sillanpää
aloitti konserttikiertueen pitkästä ajasta.
Jarin ihailijat olivat jo odottaneet
häntä takaisin lavalle.

Edellisenä kesänä kesken rankan
keikkailun Jari menetti äänensä.
Keikkoja oli pakko perua,
ja lehdet kirjoittivat
liian kovasta keikkatahdista.
Miten kävisi tällä kerralla?

Lokakuun 15. päivänä vuorossa on Turku.
Uudessa Caribia-kylpylässä
iso halli on täynnä Jarin ihailijoita.

Orkesteri on jo tullut lavalle.
Se alkaa soittaa.
Tuhannet ihmiset salissa odottavat.
Salin takaa kuuluu kohausta:
"Jari on tuolla!"
Päät kääntyvät,
innostuneet silmät loistavat.

Jari Sillanpää on aloittanut konserttinsa,
Hän on tullut yleisön keskelle salin takaa.
Hän kävelee salin läpi ja laulaa samalla.

Naiset ojentavat käsiään Jaria kohti.
Jari halaa kaikkia, jotka häntä halaavat,
hän ottaa vastaan kukkia
ja hymyilee kaiken aikaa.
Hän on iloinen, hän on valloittava –
mutta jännittääkö hän vähän?
Pelkääkö hän vielä äänensä menetystä?

Turun konsertti sujuu hyvin.
Konsertin alussa Jari laulaa
uusina lauluja levyltään *Onnenetsijä*.
Kappaleet ovat vielä kuulijoille outoja.
Silti tunnelma nousee korkealle.
Taputuksista ei tahdo tulla loppua.

Väliajan jälkeen Jari
hurmaa tangon taiturina.
Hän säteilee ja tanssii lavalla.
Hän saa ihmiset hyvälle tuulelle
puheillaan.

Jari muistelee,
että *Pohjolan yö* oli ensimmäinen laulu,
jonka hän esitti televisiossa vuonna 1994,
silloin punaisissa vaatteissa.
"Nyt täytyy pukeutua mustaan,
kun on tullut 15 kiloa lisää painoa",
Jari tunnustaa yleisölleen ja nauraa päälle.
Sitten hän laulaa *Pohjolan yön* niin,
että kukaan ei ajattele enää lisäkiloja
tai vaatteita, vain kuuntelee.

Jarin painajainen alkaa
kahden päivän päästä Tampereella.

Ääni ei kulje, ja konsertti on pakko perua.
Sanotaan, että hänellä on kramppi
äänihuulissa.

Jari ei voi edes puhua mitään.
Hän käy vain kumartamassa yleisölleen.

Seuraavina päivinä Jarin kurkkua hoidetaan.
Syyksi epäillään tupakointia tai jännittämistä
ja lopulta hometta Jarin
uuden talon saunakamarista.
Jari saa akupunktiohoitoa ja yrttihoitoja.
Jari sanoo, että häntä on hoidettu
enemmän kuin koskaan ennen.

Viikon päästä tuska helpottaa:
ääni palaa takaisin ja kiertue voi jatkua.

Vaikka Jari on yrittänyt rauhoittua,
tahti jatkuu kuumeisena.
Hän osti talon maalta, Vihdistä,
mutta itsekin nauraa itselleen:
jaksako hän asua maalla, hiljaisuudessa?

Uudella vuosituhanella
odottavat uudet haasteet.
Jukka Kuoppamäen mukaan Jari on jatkoa
Olavi Virran, Tauno Palon ja
Tapio Rautavaaran perinteelle:
hänessä on samaa säteilyä.

Jari itse vähättelee:
hän on ollut pinnalla vasta viisi vuotta –
mutta ehkä joskus tulevaisuudessa
hänestä tulee jotakin suurta. ★